

Z L I V I R Z I N A G

Bi ngi gwatay gar Bumbulvun muga tan

1 1 Angi zli virzi ngi gwatay gar na, Bumbulvun a gi mun ati hirwuy.

2 Hirwuyo kurzlu' gar nañ cay njoñ ngatara kine, ko gwat anta ra ta. Luvuj a sirta mubuliy sirit ñwa. Birkatañ mihima ara gi a hirngya yama^a. 3 Akeñ Bumbulvun a bi: «Anji li babara a gi!» Dar li babara a gi si. 4 Bumbulvun a pura li babara tuwa, a ciraj hiri le. Dar Bumbulvun a ga ba li babara a gi, a zik ne', yo luvuj kwana, a gi, a zik ne' aya. 5 Bumbulvun a zila li babara tuwa «papas», yo luvuj kwana, «duvudu». Nañ kine hikud a gi, yo li a wun, hana i hin mudumbun nañ.

6 Bumbulvun a bi ma: «Anji birngin a gi ba a wunika yama ta' ta' cuw!» A gi kahana vuna si.

7 Bumbulvun a ga birngin tuwa ba ngi wunika yam ngi hirwuyo bad ti vu misi a hirngya naja. 8 Bumbulvun a zila birngin tuwa «munj». Dar hikud a gi, yo li a wun ma, hana i hin mucuw nañ.

9 Bumbulvun a bi ma: «Anji yam ngi si birngin a cikil ar li purla ba li mingban ngban a bawa!» Jo' a gi kahana vuna si. 10 Bumbulvun a zila li mingban ngban tuwa «hirwuy», yo yam micikil ar li purla kwana, a zila «mubuliy». Bumbulvun a pura na, a ciraj hiri le. 11 Akeñ Bumbulvun a bi: «Anji hirwuy a puso gwat tukuzohoy, kalafay ati gizinhey magam zinga misi ti hilfa tanhay, yo widisey mayam zinga misi ti hilfa tanhay anga'a wal wal!» A gi kahana

a 1.2 mala: Bumbulvun a 'ufo Musuwun nañ, ara li'i a hirngya yam.

vuna si. **12** Hirwuy a pus giziq ati kalaf magam zinga misi ti hilfa tanhay a huro'o wal wal, nanj kine ya ti widis miyi zinga misi ti hilfa tanhay med med mala mulaj laj a hur tanhay. Ko wanaka gar ti sukuy nanj wal wal. Bumbulvun a pura na, a ciraj hiri le. **13** Nanj kine hikud a gi, yo li a wun ma, hana i hin mimakir nanj.

14 Bumbulvun a bi ma: «Anji gwat mupuslida lihey a gam ang i birngin ngi mun ba ngi wudika wala ngi papas ati duvudu, ba i tan masa bugaka hinay, vihey mala muguzlumoy! **15** Anji i tan masa puslidoko hirwuyo zle ar birngin ngi mujo!» A gi kahana vuna si. **16** Bumbulvun a gi gwat madida mupuslida lihey cuw: madida mifine cala i pas ba asa zum buy ti papas, mecideke kwana, i kiya ba asa zum buy ti duvudu. A gi wurzlanhay aya. **17** A duva tan ar birngin ngi mun ba ngi puslida hirwuy, **18** ba ngi zuma buy ar papas ati duvudu, yo ba ngi wunika wala ngi li babara ati luvun. Bumbulvun a pura na, a ciraj hiri le. **19** Nanj kine hikud a gi, yo li a wun ma, hana i hin mumufad nanj.

20 Bumbulvun a bi ma: «Anji gwat misi titirihey a jam wene wene asi yama, yo anji diyuwoy kwana, a slikidam a mun krib krib aya!» A gi kahana vuna si. **21** Bumbulvun a gi gwat madidahay asi yama ati sukuy ngi gwat mekelemey gar maram tigi wi'd widey, yo ati mala'am wene wene asi yama, nanj kine ati sukuy ngi diyuwoy gar aya. Bumbulvun a pura na, a ciraj hiri le. **22** Aken a sika tan, a bi: «Anji gwat misi titiri ngi si yamay gar na, a jam, a nahaka mubuliya, yo diyuwoy kwana, anji a jam a hirwuyo!» **23** Nanj kine hikud a gi, yo li a wun ma, hana i hin muzlum nanj.

24 Bumbulvun a bi ma: «Anji hirwuy a ji sukuy ngi gwat misi titirihey wal wal gar: ginewey, gwat mislreb slreb ngi hirwuy ati gwat ngi buhoy, ko mike gar ti sukuy nanj wal wal!» A gi kahana vuna si. **25** Nanj kine Bumbulvun a ga tan le gar. A pura na, a ciraj hiri le. **26** Bumbulvun a bi ma: «Wurennna gukum mbur titra, a ndir kaba ndra, a bi vu ati ndra!

Anji a zum buy a hirŋga kilif ḋgir yamay, diyuw ḋgir birŋgih̄ey ati ḋgi hirwuyoy, yo a hirŋga gwat madida misi titirihey ati mislreb slreb mala'am wene wene ḋgi hirwuyoy gar!»

27 Bumbulvuj a ga mbur titra,
a bi vu ati nanj.

A ga tanj i mbur ziyl ati ḋgwas.

28 Aker a sika tanj, a ba tanj: «Yam ziri, sikam hadi, nahaka hirwuyo gar, yo zumam buy a hirŋga nanj. Cifam buy a hirŋga kilif ḋgir yamay, diyuwoy ati gwat misi titiri mala'am wene wene ḋgi hirwuyoy gar.»

29 Bumbulvuj a bi: «Angi hirwuy micay gar na, sukuy ḋgi kalafay ati gizighey magam zinga ti hilfa tanhay wal wal gar, yi vulu kum di le, nanj kine ati sukuy ḋgi widis miyi zinga misi ti hilfa tanhay med med mala mulan lan a hur tanhay. Hana asa gi i gvat ḋgi zum kumoy. **30** Nanj kine ya, gwat misi titiri ḋgi hirwuyoy gar, diyuwoy gar, gwat mislreb slreb mala'am a hirwuy gar, ko mike gar mira musuwun gar na, yi vula tanj gizing mutukuzo le ba a zumakan.» A gi kahana vuna si. **31** Bumbulvuj a pura gvat nanj muga tanj gar nana, a ciraj hiri le kuyu gwatta. Nanj kine hikud a gi, yo li a wun ma, hana i hin mimerked nanj.

2 **1** Nanj kahana Bumbulvuj mikida mi ḋgi gi munj ati hirwuy wad gwatay miseda angi tan gar. **2** Adirba Bumbulvuj mikida mi ḋgi gi slra nanj muga tan gar, a gi slra angi hin mitarna nanj ma ta. **3** A sika hin mitarna nanj hana, i hin nanj nanj mumuda da nanj. Vur angi hin misenna na, a gi gvat ma ta. **4** Nanj kahana bi ḋgi gwatay gar tili Bumbulvuj muga tanj.

Bumbulvuj a gi jerne a Adin

Tili Bumbulvuj Buy mise munj muga munj ati hirwuy na, **5** na ba sizib anta runj, ko gizing mupuso anta runj. Vur Bumbulvuj Buy mise munj a go vuj a hirwuy taruj, tapasa mbur titra anta ba ḋgi huva li taruj. **6** Amma yam ada bawa vil vil ti ḋgi mividi vidi nanj ti hirwuy mahira hirwuy micay gar.

7 Akeŋ na, Bumbulvun Buy mise muŋ a hil murbuk ḋgi hirwuy, jo' a ndir di mbur titraŋ. Dar akeŋ a 'ufon musuwun ḋgi vula siyfa ḋgra hutuŋ naŋ, mbur misenna a tiri ti siyfa. **8** Akeŋ ma na, Bumbulvun Buy mise muŋ a gi jerne angi hirwuy Adin kini ti si pas ḋgi mipriki ba asa cufa mbur naŋ mindira tuwa anjan. **9** A puso sukuy ḋgi widis mezle mezlehey miyi zinga wurzlaŋ wurzlaŋhay. A ḋgi widis mavul siyfa a hur jerne wad' widis mavul sina mezle ati malamba ma gar.

10 Mizaw a bo ti ḋgi mivid'i vidi naŋ bad' angi hirwuy Adine ba a tisla jerne tuwaŋ. A wunikawa bad' a diga mizaw wal wal mufuda. **11** Mizaw mudumbuŋ naŋ a zilaka Pison, a guno hirŋga ḋgi hirwuy Havila gun, biri misi cikili naŋ hadi ada diga hadi. **12** Sukuy ḋgi biri ḋgir hirwuy nana naŋ kuyu gwatta, naŋ kahana ya ti mal mukuturbuy mazin' i kuyu gwatta ati dugur misi cikili naŋ hadi. **13** Mizaw mucuw naŋ a zilaka Gihon, a gun hirŋga ḋgi hirwuy Kus. **14** Mimakir naŋ i mizaw Tigrisa, a bul kini ti si pas ḋgi miprik ḋgi walahay madida Asura. Mizaw mumufad' naŋ i Efratis.

15 Bumbulvun Buy mise muŋ a zuba mbur tuwa, a cufa a hur jerne ḋgi Adine ba a huvaŋ, yo ba a kutukon. **16** Bumbulvun Buy mise muŋ a duvaŋ bi, a baŋ na: «Ko widis wanaka gar misi angi jerne na, ki zuma yi naŋhaya kab̄a mevel dik muwuđu. **17** Amma sey yi ḋgi widis mavul sina mezle ti malamba na, anji ki zuma ta bula. Tapas ka misa zuma le na, kisa mucu.»

18 Akeŋ Bumbulvun Buy mise muŋ a wulik a mevel naŋ, a bi: «Mburo, da naŋ anta ti mucuw naŋ ta na, kuy ta. Yisa gaŋ mijini mibam vu ati naŋ ba a ndiram cuwaŋ.» **19** Vur'e Bumbulvun Buy mise muŋ a ndir sukuy ḋgi gwat misi titiri ḋgi buhoy gar ti murbuk ḋgi hirwuy, yo diyuwoy gar. A ga ba gwatay a ram ambun mbur tuwa ba a cina naŋ masa ca taŋ slimid purla purla gar. Ko naŋ misa zila taŋ le mbri mbrike gar na, na ba i slimid taŋ vuna si. **20** Akeŋ mbur a ca slimid da gineweya, da gwat misi titiri ḋgi buhoy, yo wad' da diwuwoya. Amma ko a lum mijini mindila ter ba

a cufam cuwa ta. **21** Akerj Bumbulvun Buy mise munj a ga hinje a zlimbra mbur tuwa budisl njwa. A Zub cakay ngi mbur tuwa pal, dar a disla li nan a munj ti mefecek. **22** Buy mise munj a gi ngwas ti cakay tuwa. Dar a ga ba ngwas a ru njgra mbunj mburo. **23** Tili mburo mu pura ngwas tuwa ked' kahana na, a til mi, a bi:

Ha ha! Hana na i misi kaba ya vuna so,
vur nan i tesl ngi wuzla tesl duwoy,
mefecuk ngi wuzla mefecek du.

Asa zilaka ngwas,
vur a boko di ti vu ziyl.

24 Vur'e, ziyl asa pula cine nan, mumunj nan, asa jumom ati ngwas nan, asa tiram vu purla.

25 Mbur ati ngwas nan, taj cuw taj vu ba' kine, amma ko mesem anta ga taj ta.

Bumbulvun a bula mbur ziyl ati ngwasa bad ar jerne

3 1 Dambalaka kawa nan i misi wer fine' gwat misi titiri ngi buhoy gar Bumbulvun Buy mise munj muga taj. A ba ngwasa:

--Ani Bumbulvun a bu kum le gisij: «Ki zumaka yi ngi widis ngir jernehey ta» kini kwa?

2 Ngwas a mbida da kaw, a banj:

--Ko widis wanaka gar misi anji jerne, i zumaka yi najhaya. 3 Amma sey yi ngi widis mekelem ada a wuzla jerne na, a ba ndra anji i zumaka yi najhaya ta, ko i tutumaka ta ma kini, vur ndra masa mucam.

4 Kaw a mbida da ngwas, a banj:

--Anta kanaha ta njwa. Ko kum anta sa mucam ta. 5 Amma Bumbulvun a bi kine vur a sina le, da tapas kum muzumaka le na, hiri kum asa wun, kisa tiram kaba nan vuna ya, kisa sinaka mezle ati malamba.

6 Akerj ngwas a pura yi ngi widisey tuwa, taj kuy, a zlam ta njwa avu hiri, taj kuyu gwatta ngi zumoy ba ngi vula sin hadi. A Zub yi ngi widis tuwa purla, jo' a zuma. Akerj a vula ziyle, dar ziyle kwana, a zuma ya. 7 Akerj a lumam sin le, a puraka na taj vu ba' ti

mi. Vur'e a jam kalaf ngi 'uruf je' je' ar dede ngi zana, a juwakan.

8 Nggi li zuyyo ngi pasta nanj na, a cinaka Buy mise munj mira li'i awuzla jerne. Aken ziyl ati ngwasa a dumom awuzla widis ngir jernehey tuwa. **9** Bumbulvun Buy mise munj a zila mbur ziyle, a cufudan, a banj:
--Ka maka?

10 Mbur a mbidan di, a banj:
--Yi cina ka mali'i le anggi jerne. Yi zliwun le, vur ya vu ba' ti mi, dar yi dum.

11 Bumbulvun Buy mise munj a cufudan, a banj:
--Mibuguw di wa ka virzi ba' ti mi ka? Arona ki zum yi ngi widis ya mitikuw ngi zum nanj tuwa le kwa mbrike?

12 Mbur a mbida, a bi:
--I ngwas ka mucufa avu ya aka tuwa. I nanj muvuliy yi ngi widis misenna, yi zuma le.

13 Aken Bumbulvun Buy mise munj a ba ngwasa:
--Ki gi mi hana ka?
Ngwas a mbida, a bi:

--I kaw mimbidiy gilaw, dar yi zuma yi ngi widise.

14 Aken Bumbulvun Buy mise munj a ba kawa:
--Yira nisuw ka asi ka muga gwat hana na:
Awuzla ginewey ati gwat misi titiri ngi buh^v gar,
ka, kisa i ti kwacay dik,
yo kisa zum murbuk zle wurenna
ha kida mi ngi hin diki.

15 Yisa ga ba ka ati ngwasa ki hirsam vu.
Ziri ngi kwacay dikey ati ngi kwacay nanhay
kwana, kanaha ya.
Nan asa njirsluw hirnya dike,
yo ka kwana, kisa ngituwan mododok sara.

16 Buy mise munj a ba ngwasa ma:
--Yisa sikuw bonoy ngi hur dike tuwa' hadi.
Ka masa yi na, kisa si bonoy hadi te'e.
Kisa hinnya cuf ati ziyl dike,
amma nan asa zum buy a hirnya dike.

17 Aken a ba mbur ziyle:

--Ki cin mi ngi ngwas diki, dar ki zuma yi ngi widis ya mitikuw anji ki zuma ta tuwa.

Vur'e, yisa nisa hirwuyo
asi malamba dik ka muga hana na.
Sey ti gidaj dik gir gir
ba ka masa lum gwat ngi zumo
ha hin ngi siyfa dik gar.

**18 Hirwuy asa pusuw hadaw
ati gizin malambahay.**
Kisa zum laray
mapusoko angi guvahay.**19 Kisa luma gwat ngi zum dike
ti lihirib ngi midibid diki,
ha tili ka masa mi ngra hirwuy misenna
ka mubo ti va'a.**

Vur ki murbuk ngi hirwuy,
kisa mi ngra hirwuy, ki tiri murbuk a munj.

20 Adamu, mbur tuwa, a zila ngwasa slimid nan Hawwa (mbidevra: «Siyfa»), vur nanj i mumunj ngi mizli titrahay gar. **21** Bumbulvun Buy mise munj a ga zana ngi garak da Adamu ati ngwas nana, a ka tanj di.

22 Aken Bumbulvun Buy mise munj a wulik a mevel nanj, a bi: «Ani mbur a tiri le kaba pal ngi wuzla ndra, a sina mezle ati malamba'a le. Amma ya anta wud ba a zuba hanj, a ngil yi ngi widis ngi vula siyfa, a zuma ba asa ndir ti siyfa ha ngisete ma ta.» **23** Dar aken Bumbulvun Buy mise munj a bula mbur avra tir jerne ngi Adine ba ara huva hirwuy mindirakanj ti nanj.

24 Adirba nanj mubula avra kahana na, Buy mise munj asa cica Kerubahay ti si pas ngi mi prik ngi jerne ba a kutukoko mizlingre ngi ndil ngra vu widis ngi vula siyfa. Kerubahaya tanj ti maslalamay mambidam kicuwur wur wur, a wucidam walak walak kaba vu.

ZLI VIRZI NAD

(c) 1986 Alliance Biblique du Cameroun

Yaoundé

1986-560P-2M